

Posudek vedoucí bakalářské práce
Ústav sociální práce FF UHK

Autorka závěrečné práce: **Mgr. Linda Havlíček Skarlandtová, DiS.**

Název závěrečné práce: **Chování náročné na péči u klientů s autismem v sociální službě poskytované v režimu 24/7**

Hodnocení formulace hlavního cíle a dílčích cílů práce: A

Odůvodnění:

Cílem bakalářské práce je „*popsat problematiku poruch autistického spektra na obecné úrovni, přiblížit specifika konkrétní cílové skupiny (tzv. PAS+) a představit sociální služby poskytované v režimu 24/7, které jsou pro tuto cílovou skupinu v České republice dostupné, a zároveň popsat specifika těchto služeb a rozdílnost v systému poskytování péče, zjistit, jak sociální pracovníci ve službách v režimu 24/7 popisují spouštěče chování náročného na péči u klientů s autismem a navrhnout souvislosti mezi specifiky zařízení a typem náročného chování*“ (s. 2). Cíl je operacionalizován do čtyř dílčích cílů (s. 2):

- „*Prvním dílčím cílem je popsat problematiku poruch autistického spektra na obecné úrovni, přiblížit specifika konkrétní cílové skupiny (tzv. PAS+) a představit sociální služby poskytované v režimu 24/7, které jsou pro tuto cílovou skupinu v České republice dostupné. Součástí prvního dílčího cíle je dále popsat specifika těchto služeb a rozdílnost v systému poskytování péče.*“
- „*Druhý a třetí dílčí cíl, tedy zjistit, jak pracovníci přímé péče v sociálních službách v režimu 24/7 popisují spouštěče chování náročného na péči u klientů s autismem, bude společně se čtvrtým dílčím cílem, kterým je navrhnout souvislosti mezi specifiky zařízení a typem náročného chování, zkoumán prostřednictvím kvalitativní vícepřípadové studie.*“

Dílčí cíle jsou logickou podmnožinou cíle hlavního. Cíle jsou formulovány explicitně, jednoznačně, konkrétně a dosažitelně a svým zaměřením spadají do oblasti sociální práce.

Hodnocení struktury práce: A

Odůvodnění:

Autorka v Teoretické části zpracovává DC1, z něhož vyplývá i struktura teoretické části. Před samotným zpracováním tohoto cíle správně metodicky ukotvuje realizovanou analýzu dokumentů. Teoretická část pak logicky v návaznosti na DC1 zahrnuje kapitoly věnované poruchám autistického spektra, sociálním službám, PAS v kombinaci s chováním náročným na péči v sociální službě a souvislosti mezi typem služby a výskytem chování náročným na péči. V teoretické části nejsou obsaženy žádné redundantní pojmy. Začlenění všech klíčových pojmů a teorií je pro čtenářky a čtenáře zdůvodněno. Členění kapitol Teoretické části i celé bakalářské práce je logické.

Hodnocení teoretické části práce: A

Odůvodnění:

Teoretická část vychází z nadstandardního množství adekvátních odborných zdrojů (včetně zahraničních), s informacemi je pracováno kriticky a nenalezla jsem faktické chyby. **Zpracování teoretické části je spíše na magisterské úrovni.** Teoretická část je logicky propojena s výzkumem a ze shrnutí explicitně vyplývá, jaké teoretické koncepty budou využity pro operacionalizaci výzkumu.

Hodnocení metodické části práce: A

Odůvodnění:

Metodická část zahrnuje:

- vymezení cílů,
- odůvodnění zvolené výzkumné strategie (autorka využila na doporučení vedoucí práce vícepřípadovou studii, v níž je případem pracovník přímé péče v konkrétním typu zařízení sociálních služeb a jeho vnímání souvislostí mezi charakteristikou služby a vznikem chování náročným na péči, a konkrétně techniku kvalitativních polostrukturovaných interview interpretovaných v kontextu zjištění z teoretické části; výzkumnou strategii vnímám jako optimální),
- transformaci dílčích cílů přes indikátory do tazatelských otázek (s. 40-42; operacionalizace je provedena v logické vazbě na odbornou literaturu),
- je vymezena strategie volby výzkumného souboru,
- způsob zpracování získaných údajů
- a jsou reflektována rizika využití výzkumné strategie.

Výzkumná strategie je dobře odůvodněna.

Hodnocení zpracování výsledků: A

Odůvodnění:

Interpretace je provedena logicky dle jednotlivých případů – domova se zvláštním režimem, domova pro osoby se zdravotním postižením a podpory samostatného bydlení. Klíčová zjištění jsou zdůrazněna tučným písmem a interpretována.

Hodnocení naplnění cílů a zpracování závěrů práce: A

Odůvodnění:

Autorka naplnila stanovené cíle bakalářské práce a prezentovala je požadovaným způsobem. Dochází k závěru formulovanému jako hypotéza, že *„Specifika zařízení z výsledků výzkumu nesouvisí přímo s typem sociální služby, mohou však velmi úzce souviset s četností výskytu chování náročného na péči. Četnost jako proměnná však nebyla předmětem mého šetření.“* (s. 56).

Hodnocení formální stránky práce: A

Odůvodnění:

Bez připomínek.

Hodnocení přínosu práce pro praxi sociální práce či sociální politiky: A

Odůvodnění:

Autorka objasňuje přínos práce zejména v Úvodu i Závěru.

Další připomínky:

Antiplagiátorská kontrola ukazuje shodu pouze 29 %, což je poměrně vysoká úroveň. Podobnost vyplývá z teoretické části, kde je prováděna kvalitativní obsahová dokumentů. Shody s pracemi Kubalčikové (8,3 % a 6,6 %) a Sayoud Solárové (6,4 %), které jsou nejvyšší, jsou v úvodních teoretických kapitolách věnovaných vymezení autismu a představení systému sociálních služeb. Vyplývají převážně z citací zákonů a definic a jsou postaveny na podobnosti, nikoliv totožnosti. Z tohoto hlediska je tedy i takto vysoká shoda jeví jako akceptovatelná.

Otázky k obhajobě:

1. Autorka dochází k závěru formulovanému jako hypotéza, že *„Specifika zařízení z výsledků výzkumu nesouvisí přímo s typem sociální služby, mohou však velmi úzce souviset s četností výskytu chování náročného na péči. Četnost jako proměnná však nebyla předmětem mého šetření.“* (s. 56). Pokud by se taková hypotéza potvrdila i v kvantitativních výzkumech, jak by

bylo vhodné takové zjištění aplikovat do praxe (na úrovni systému služeb i jednotlivých typů služeb)?

Celkové zhodnocení práce: A

Odůvodnění:

Bakalářskou práci Lindy Havlíček Skarlandtové považuji za kvalitně zpracovanou a splňující všechny požadavky na bakalářské práce.

25. 4. 2023 v Hradci Králové

Mgr. Radka Janebová, Ph.D.
Vedoucí bakalářské práce